

Productsheet Palmolie

Palmolie zit het in heel veel producten die we dagelijks gebruiken. Toch is deze grondstof bij veel consumenten onbekend, want deze grondstof wordt op het etiket meestal aangeduid met 'plantaardige olie'. Palmolie wordt gemaakt van de oranjekeurige vruchten van de oliepalm. Ze groeien in trossen die tussen de 10 en de 40 kilo wegen. Ze bestaan uit een schil, vruchtvlees en een noot. De meeste olie zit in het vruchtvlees. Het is een van de goedkoopste plantaardige oliën, heeft een goede kwaliteit en kan tevens worden gebruikt als versteviger. Het bijzondere van palmolie is dat de opbrengst per hectare veel groter is dan bij enig ander oliehoudend gewas.

Belangrijkste feiten	
Oppervlaktegebied	13 miljoen hectare of zo'n 26 miljoen voetbalvelden
Wereldwijde productie	45 miljoen kubieke ton
Huidig aandeel globale productie van plantaardige olie	Het is de meest gebruikte plantaardige olie ter wereld (35%)
Belangrijkste exportlanden	Maleisië, Indonesië (90%)
Belangrijkste importlanden	China , India en Indonesië. Binnen de Europese Unie is Nederland de belangrijkste importeur (5%). Veel van de import naar Europa gaat via de havens van Rotterdam.

Productieketen

Palmolie wordt zowel verbouwd op enorme plantages die worden beheerd door grote bedrijven als door kleine boeren. De palmolieproductieketen kan worden verdeeld in drie stappen:

- 1. Ruw product, handel en bewerking.** De vruchten moeten binnen 24 uur worden geperst tot olie in grote persen.
- 2. Verhandeling op de wereldmarkt door grote organisaties.**
- 3. Verhandeling en bewerking door een fabrikant tot eindproduct** zoals vloeibare olie en stevigere vetten voor shampoos, wasmiddelen, zeep, soepen, sauzen, chips en verf.

In Indonesië werkt maar liefst 3% van de bevolking in de palmolie-industrie (meer dan 7 miljoen mensen) en vormt het 4,5 procent van het bruto nationaal product. Toch zijn er ook grote nadelen, waaronder:

Ontbossing De vraag naar palmolie neemt alsmaar toe en daardoor is er steeds meer ruimte voor plantages. Hiervoor wordt veel regenwoud gekapt, waardoor waardevolle natuurlijke bronnen afnemen.

Landjepik Veel grote plantages hebben, vaak op onrechtmatige wijze, land van kleine boeren overgenomen. Wat ook is voorgekomen is dat plantages kleine boeren hebben uitgekocht, zonder dat deze zich goed realiseerden dat ze hun land niet verhuurden maar verkochten. De gangbare omschrijving voor dit soort activiteiten is 'landjepik'

Oplossingen

De Ronde Tafel voor Duurzame Palmolie (RSPO) is een belangrijke eerste stap om er voor te zorgen dat de palmolie op een verantwoorde manier wordt geproduceerd zodat dit niet meer ten koste gaat van kleine boeren en hun leefomgeving. Aan de Ronde Tafel zitten verschillende partijen of stakeholders uit de productieketen van palmolie: van plantage tot fabrikant, van handelaar tot supermarkt, en van bank tot NGO.

Ronde Tafel feiten en cijfers	
RSPO Keurmerk via	Certificering plantages en afspraken
Duurzame productie wereldwijd	Ruim 10%
Betrokken bij de RSPO	Ruim 50% van alle producenten
Gecertificeerde maatschappijen	Zo'n 20 grote maatschappijen en 25.000 kleine boeren in Indonesië.
Inkopers	Een groeiend volume gecertificeerde olie wordt afgenomen.

Nederlandse belofte

De Nederlandse voedingsmiddelenindustrie heeft toegezegd in 2015 alleen nog duurzame palmolie te gebruiken en loopt daarmee wereldwijd voorop.